

Механизъм за противодействие на агресията в ЧПГ”АК-АРКУС” ЕООД гр.Велико Търново

1. Дефиниция

Агресията е всяко преднамерено поведение, което приключва с физическа или психическа вреда на човек. Тя е непредизвикана от обективни обстоятелства и непровокирана враждебност, проявяваща се под форма на превъзходство и сила по отношение на другите.

Агресия – от латински – нападам, пристъпвам или прокарвам със сила своята гледна точка; атакуване на другия. Агресивното поведение е нападателно поведение и е един от механизмите за психична защита на личността.

Видове агресия. Една от основните насоки при изследването на агресивното

поведение на човека е определянето на границите му.

В зависимост от това дали фрустрацията е обусловена от враждебни намерения или не, се правят

различни класификации на агресивността. Тя може да се прояви като:

Експресивна (импулсивна) агресия. Непроизволен взрив на гняв и ярост, нецеленасочен и бързо преминаващ. Източникът на фрустрация невинаги се подлага на насилие. Непреднамерената агресия е свързана с играта още от най-ранна възраст и е обща и естествена форма на поведение за децата.

Агресията и насилието в училище. С течение на времето у някои деца агресията от случайна може да прерасне в инструментална.

Враждебна агресия. Има за основна цел нанасянето на вреда на другия.

Инструментална агресия. Целта ѝ е с неутрален характер. Агресията е само средство за достигането ѝ. От своя страна, инструменталната агресия може да е: индивидуално мотивирана, социално мотивирана, своекористна, безкористна, антисоциална.

Телесна (физическа) агресия - склонност към физическа атака към други хора (не към предмети) чрез собственото тяло или чрез оръжие.

Вербална агресия - стремеж за насочване и нараняване на другите и за победа над тях чрез думи и изрази. Индиректна агресия - атакуване на

другите хора чрез злостни клюки, осмиване,

говорене зад гърба на хората, употреба на прякори, зъл хумор, чупене

на предмети. Опозиционно поведение (негативизъм) - от пасивно

неприспособяване към изискванията

на другите хора до явно противопоставяне на норми и правила за постъпване

Агресивна раздразнителност (гняв) - гневът често води до агресивни реакции. Самите агресивни реакции в много случаи (но невинаги) са провокирани от гняв. Агресивно недоверие (подозрителност) - прехвърляне на собствената враждебност върху други хора. Ревност и омраза - готовност за реагиране със силни, агресивни реакции на най-малката провокация на определени хора.

Чувство за вина след агресия - изразява се в преживяване на упреци към самия себе си, вслушване в „гласа на съвестта“.

2. Задължение на всеки учител:

Да се намеси, за да прекрати ситуацията на агресия от какъвто и тип да е тя, на която е станал свидетел.

3. Мерки за намаляване на риска и проявите на агресия в училище и изграждане на общоучилищна политика за справяне с проблема.

4. На всички нива защита и отстояване на човешките права и проява на междуетническа толерантност.

5. Запознаване на учители, родители и ученици със Заповед №РД 09-611/18.05.2012г. на Министъра на образованието, младежта и науката и с настоящия „Механизъм за противодействие на училищния тормоз между учениците в ЧПГ „АК-АРКУС“ ЕООД чрез сайта на училището.

6. Повишаване на информираността и уменията на учениците за разпознаване и справяне с агресията и насилието и стимулиране на активното им участие в противодействие на явлението в училище

7. Организиране на извънкласни форми за превенция на агресията.

IV. Начини за противодействие и ограничаване на агресията между учениците

Създаване на координационен съвет, който да отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с тормоза.

Председател: Петър Иванов- Директор

Членове:

Илиян Йорданов, Заместник -директор

Маргарита Маринова, Заместник -директор

Силвия, Йорданова Психолог

Мариета Сидерова, Преподавател и родител

Иваничка С. Николова, Преподавател и родител

Мария Арсова – член на Ученическо правителство

Дейности на ниво класна стая/паралелка:

Съгласно План за час на класа.

Целта е да се създаде пространство, в което да се говори открито за тормоза и се работи за формирането у децата на нагласи и социални умения, недопускащи насилие като емпатия, толерантност и уважения към различията, решаване на конфликти и др.

Разглеждането на темата Агресия под форма на тренинг обучение завършва с изработването на общи правила на поведение и договаряне на процедура, в случай на нарушаване на установените правила.

Дейности на ниво училище:

Договаряне на единен механизъм, включително разписани ясни отговорности, за реагиране при всяка проява на агресия .

Разглеждани и коментирани на всички случаи и прояви на насилие на заседанията на педагогическият съвет.

Осигуряване на реални партньорства с външни на училището служби, организации и специалисти.

Създаване на екип от ученици за противодействие на агресията както и за решаване на възникнали междуличностни конфликти в училище.

Организиране на училищен конкурс с рисунки”Не на агресията”и представянето им пред цялата ученическа общност.

Дейности с родителско участие:

Родителското съдействие може да има различни измерениякато:Родители-специалисти от областта на помагачи професии/психолози,социални работници,лекари/.Те могат да бъдат полезни с професионалния си опити компетенции.родители които могат да бъдат посрезници между училището и други организации и институции.

Процедури и алгоритъм при установен тормоз между учениците.

Ниво на агресия	Отговор на училището	Отговорни лица
Ниско нарушаване на правилата	Прекратяване – изтъкване на нарушеното правило – налагане на съответната последица	Учител/Класен ръководител
Повтаряне на едни и същи нарушения на правилата	Протокол за проявена форма на насилие–	Класен ръководител

<p>Сериозно – злоупотреба със сила, както и при екстремни ситуации, в които съществува опасност за живота и здравето, телесния интегритет, както на детето-жертва, така и на детето-извършител.</p>	<p>Насочване към местната комисия за БППМН и полицията, ОЗД и община по силата на координационния механизъм; Протокол за тормоз – среща с родителите – възстановяване на щетата – включване на учениците в допълнителни програми</p>	<p>Координационен съвет</p>
---	--	-----------------------------

Действия при разрешаване на установен училищен тормоз между учениците.

Важно е да се разграничат случаите, когато не се касае за тормоз, а само за игра или приятелско премерване на силите между децата. За целта е необходимо да се наблюдава поведението на децата, включително и на тези, които само присъстват без активно да участват. По-голяма част от ситуациите на тормоз следва да бъдат овладени от учителите, а някои от самите деца. Всяка намеса изисква внимателна преценка на ситуацията и нейната тежест.

Първа стъпка: Прекратяване на ситуация на тормоз:

Задължение на всеки учител е да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел.

- В случай на физически тормоз децата трябва да бъдат разделени и да се прекрати физическият контакт между тях незабавно.
- Не трябва веднага да се разпитва за случилото се, да се обсъждат причините за насилието или да се изяснява ситуацията. Това може да се случи на по-късен етап. Важното е учителят ясно да обяви пред всички, че това е насилие и то е недопустимо поведение. В този момент не е добре да се разпитва за подробности и детето, което е потърпевшо, особено в присъствието на насилника и други деца, защото това може да урони неговото достойнство;
- Честа спонтанната реакция на възрастните е заставането на страната на „жертвата” и наказване на „насилника”. Ключово при интервенцията на възрастните е приемането на разбирането, че детето, обект на тормоз, не се нуждае от състрадание, а детето, извършител на тормоз, не се нуждае от наказание, особено което го унижава, а от състрадание, за да може то да развие това

чувство към другите. Защото липсата на състрадателност е една от основните причини, поради която се упражнява тормоз.

Втора стъпка: Реакции спрямо детето, което е упражнило тормоз:

- Когато става въпрос за първа проява, която не е тежка по отношение на нанесената вреда, може да се приложи подходът за възстановяване на щетата. Когато се прилага подходът за възстановяване на щетата е необходимо задължително да се уведоми класният ръководител;
- Той се прилага от класния ръководител или училищен психолог. Важно е учителят със спокоен и умерен тон, както и с държанието си, да покаже ясно, че проблемът е в начина на поведение, а не в личността на самия ученик, и че се действа с оглед отново да се възстановят ценностите, към които цялото училище се придържа, а не за да бъде наказан.. Ключов момент във възстановяването на щетата е, че класният ръководител разговаря с ученика, а ученикът сам избира и решава как ще поправи грешката си, с което отново ще се възстанови нарушената ценност. С това негово решение трябва да се съгласи и ученикът, който е бил потърпевш от тормоза. Като първа стъпка класният ръководител изслушва детето. Не е желателно детето да се изслушва съвместно с потърпевшото дете. След изясняване на ситуацията и постигане на договорка, класният ръководител за определен период от време може да проследява поведението на децата и да дава обратна връзка.

Трета стъпка: Реакции спрямо дете, което е обект на тормоз
Работата с деца, които са обект на тормоз, трябва да бъде насочена към формиране у тях на умения за справяне с подобно поведение.

- Важно е класният ръководител да поговори с детето, по възможност веднага след инцидента, за да разбере какво точно се е случило. Ако е необходимо отделни факти могат допълнително и дискретно да бъдат проучени;
- Погрешно е открито и публично пред другите деца да се оказва подкрепа на потърпевшото дете, защото това допълнително ще урони достойнството на детето пред неговите връстниците;

- При този първи разговор е важно да се предложи на детето подкрепа, като се остави то само да определи какво точно ще му помогне да се почувства сигурно;
- Подчертава се поверителността на разговора, като се спомене кои ще бъдат уведомени за случилото се;
- Никога не трябва да се предлага среща между дете, жертва на насилие и неговия мъчител с цел да се помирят и да се разберат. Такива срещи могат да доведат до неблагоприятни последици;
- Класният ръководител наблюдава детето в следващите дни, за да се увери как се чувства и при необходимост отново разговаря с него.

Четвърта стъпка: Реакции, спрямо наблюдателите:

- Класният ръководител изтъква тези, които са се намесили в защита ценностите на училището. На останалите се споделя очакването да направят същото, ако се случи в бъдеще;
- Убеждение за отговори на насилието с думи, търсене на помощ и съобщаване за случая.
- Класният ръководител насърчава учениците за грижа спрямо тормозеното дете.

Училищна система за насочване към други служби

- Регистриране на ситуации на тормоз
- Създава се регистър на училището за регистриране на случаи на тормоз между учениците.
- Всяка ситуация на тормоз се регистрира и описва от учителя, който я е наблюдавал с цел да се проследи развитието на случая във времето и да се планира подходяща интервенция. Регистърът съдържа следните реквизити: „дата”, „участници”, „клас”, „предприети мерки”, „подпис”.
- Този регистър се съхранява на достъпно място в учителската стая.
- Класните ръководители следят за вписаните в регистъра случаи и предприемат съответни мерки като взаимодействат с родителите на ученика, с учители и училищен психолог.
- В случаите, при които поведението на детето се отличава с изразени агресивни прояви, снижен контрол върху гнева, склонност да

разрешава конфликтни ситуации с насилие Координационният съвет предлага на Директора да бъде потърсено съдействие от страна на отдел „Закрила на детето по местоживееене и отдела за „Закрила на детето”, на чиято територия е училището, местните комисии за БППМН, полицията и всички останали участници в мултидисциплинарния екип по силата на координационния механизъм.

Включване на родителите

- Във всички случаи е необходимо родителите да бъдат уведомени за случилото се, както и за предприетите от училището действия за разрешаване на ситуацията;
- В разговора е важно да се акцентира върху необходимостта родителите да не критикуват другото дете, а да се опитат да погледнат на ситуацията през погледа на другата страна;
- Родителите трябва да бъдат запознати, че критиките, обидите и negliжирането на другото дете от тяхна страна само ще задълбочат конфликта;
- От разговора могат да бъдат изведени конкретни договорки с какво могат да допринесат и подпомогнат институцията за справяне с проблема.